

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 2C/406/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7615217164
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Dubovinská
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2016:7615217164.3

Rozhodnutie

Okresný súd Spišská Nová Ves, samosudkyňa JUDr. Viera Dubovinská, v právnej veci žalobcu, EOS KSI Slovensko s.r.o., Pajštúnska 5, Bratislava, právne zast. Tomáš Kušnír s.r.o., Pajštúnska 5, Bratislava, proti žalovanému, V. U., T. X.W..W., T. H. H. W., zast. opatrovníčkou, Helenou Kotradyovou, súdnou tajomníčkou Okresného súdu Spišská Nová Ves, o zaplatenie 417,65 eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

Žalovaný je p o v i n ý zaplatiť žalobcovi 58,75 eur spolu s úrokom z omeškania ročný úrok z omeškania 8,75% zo sumy 16,98 eur od 18.3.2013 do zaplatenia, ročný úrok z omeškania 8,5% zo sumy 41,77 eur od 19.6.2013 do zaplatenia, a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

V prevyšujúcej časti súd žalobu z a m i e t a .

odôvodnenie:

Žalobca sa domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 417,65 eur s príslušenstvom a trov konania s odôvodnením, že právny predchodca žalobcu - spoločnosť Slovak Telekom, a.s., Karadžičova 10, Bratislava uzavrel so žalovaným podľa zákona č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách dňa 28. 6. 2012 Zmluvu o poskytovaní verejných služieb č. 1214710700 (ďalej len „zmluva“), predmetom ktorej bolo poskytovanie služieb v zmysle citovaného zákona v platnom a účinnom znení. Na základe zmluvy právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému telekomunikačné služby špecifikované v zmluve za podmienok stanovených v zmluve a vo Všeobecných podmienkach.

Žalobu odôvodnil tým, že spoločnosť Slovak Telekom, a.s., IČO: 0035763469, Bratislava, Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 20. 11. 2014 postúpila na žalobcu pohľadávku voči žalovanému vedenú pod referenčným číslom 1214710701 vo výške 417,65 eur.

Žalovaný sa k návrhu na začatie konania nevyjadril, súdne zásielky nepreberal. Lustráciu v registri obyvateľov súd zistil, že žalovaný má vedený trvalý pobyt na adrese uvedenej v návrhu od 7. 8. 2001, ale ani doručovanie písomností prostredníctvom OO PZ nebolo úspešné, žalovaný sa na uvedenej adrese nezdržiava, preto mu súd na ochranu práv v konaní ustanovil opatrovníka podľa § 29 ods. 2 O.s.p. v osobe Heleny Kotradyovej, súdnej tajomníčky Okresného súdu Spišská Nová Ves.

Na pojednávanie konané dňa 28. 1. 2016 sa nedostavil žalobca a ustanovený opatrovník, žalobca z neúčasti sa písomne ospravedlnil, doručenie predvolania mal súd riadne vykázané, preto súd v zmysle § 101 ods. 2 O.s.p. pojednával v ich neprítomnosti.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so zmluvou o poskytovaní verejných služieb s prílohami, Všeobecnými obchodnými podmienkami, Cenníkom, faktúrami, Zmluvou o postúpení pohľadávok a ostatnými listinnými dôkazmi a zistil tento skutkový stav:

Zo Zmluvy o poskytovaní verejných služieb č. XXXXXXXXXX zo dňa 28. 6. 2012 vyplýva, že zmluva bola uzatvorená medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným podľa ktorej postupca poskytol žalovanému telekomunikačné služby, špecifikované v zmluve za podmienok stanovených v zmluve a vo Všeobecných podmienkach. Žalovaný sa zaviazal zaplatiť za poskytnuté telekomunikačné služby cenu stanovenú v zmluve a v cenníku.

Podľa účtovných dokladov bolo zistené, že žalovaný faktúry za poskytnuté služby neuhradil.

Žalovanému boli vystavené faktúry č. 8748838440 na sumu 16,98 eur so splatnosťou 17. 3. 2013, č. 6751749171 na sumu 41,77 eur so splatnosťou 18. 6. 2013, č. 8752710107 na sumu 358,90 eur so splatnosťou 18. 7. 2013 s označením zmluvná pokuta.

Žalovaný ku dňu podania návrhu neuhradil žiadnu sumu na dlžnú čiastku.

Žalobca uplatnil aj zákonné úroky z omeškania z dôvodu, že žalovaný sa dostal do omeškania s peňažným plnením.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"), to neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne, alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Zmluva o pripojení uzavretá medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným je podľa vyššie citovaných zákonných ustanovení spotrebiteľskou zmluvou a tieto ustanovenia sa na ňu vzťahujú.

Podľa § 43 ods. 1 písm. a), b), ods. 12 písm. a), b), c) a ods. 13 zák. č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách, podnik má právo

- a) na úhradu za poskytnutú verejnú službu,
- b) na náhradu škody spôsobenej na verejnej sieti a na verejnom telekomunikačnom zariadení,

Podľa odseku 12 účastník je povinný

- a) používať verejnú službu v súlade s týmto zákonom a so zmluvou o poskytovaní verejných služieb,
- b) platiť za poskytnutú verejnú službu podľa zmluvy o poskytovaní verejných služieb, a ak to povaha služby umožňuje, až na základe predloženej faktúry,
- c) používať iba telekomunikačné zariadenia spĺňajúce požiadavky osobitných predpisov.

Podľa odseku 13 ak je napriek písomnej výzve podniku účastník nepretržite dlhšie ako 90 dní v omeškanií so splnením svojho peňažného záväzku voči podniku, môže podnik postúpiť svoju peňažnú pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku písomnou zmluvou inej osobe aj bez súhlasu účastníka. Toto právo podnik nemôže uplatniť, ak účastník ešte pred postúpením pohľadávky uhradil podniku omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane príslušenstva. Pri postúpení pohľadávky je podnik povinný odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka.

Podľa § 44 ods. 10, písm. a), b), c), d), e) a § ods. 11 zák. č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách, podnik môže odstúpiť od zmluvy o poskytovaní verejných služieb, ak účastník

- a) opakovane neoprávnene zasahuje do zariadenia verejnej siete alebo takýto zásah umožní tretej osobe, hoci aj z nedbanlivosti,

- b) nezaplatil cenu za poskytnutú službu ani do 45 dní po dni splatnosti,

- c) pripojí na verejnú sieť zariadenie, ktoré nespĺňa požiadavky osobitných predpisov, alebo používa také zariadenie v rozpore so schválenými podmienkami a ani na výzvu podniku zariadenie neodpojí,

- d) opakovane používa verejnú službu spôsobom, ktorý znemožňuje podniku kontrolu jej používania,

- e) opakovane porušuje podmienky zmluvy o poskytovaní verejných služieb.

Podľa odseku 11 účastník môže vypovedať zmluvu o poskytovaní verejných služieb uzavretú na dobu neurčitú z akéhokoľvek dôvodu alebo bez udania dôvodu.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje nariadenie vlády č. 87/1995 Z.z. a je o 8% bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Základná úroková sadzba ECB bola v čase omeškania dlžníka 0,75% 0,5% = 8,75 8,5 p.a. %.

Podľa § 153 ods. 1 O.s.p. súd rozhodne na základe skutkového stavu zisteného z vykonaných dôkazov, ako aj na základe skutočností, ktoré medzi účastníkmi neboli sporné, ak o nich alebo o ich pravdivosti nemá dôvodné a závažné pochybnosti.

Podľa § 160 ods. 1 O.s.p. ak súd uložil v rozsudku povinnosť, je potrebné ju splniť do troch dní od právoplatnosti rozsudku; súd môže určiť dlhšiu lehotu. Súd môže určiť, že peňažné plnenie sa môže vykonať aj v splátkach, ktorých výšku a podmienky zročnosti určí, a to aj tak, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého dlhu.

Podľa § 544 ods. 1, 2, 3 Občianskeho zákonníka ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Ustanovenia o zmluvnej pokute sa použijú aj na pokutu určenú pre porušenie zmluvnej povinnosti.

Podľa § 545a Občianskeho zákonníka, neprimerane vysokú zmluvnú pokutu môže súd znížiť s prihliadnutím na hodnotu a význam zabezpečovanej povinnosti. Ak veriteľ nie je oprávnený požadovať náhradu škody spôsobenej porušením povinností, na ktorú sa zmluvná pokuta vzťahuje, súd prihliadne aj na výšku škody, ktorá porušením povinnosti vznikla, a na to, o koľko zmluvná pokuta presahuje rozsah vzniknutej škody.

Rozsudkom Okresného súdu Bardejov č.k. 4C/174/2011-21 zo dňa 30. 11. 2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č.k. 3Co/26/2012 zo dňa 23. 5. 2012 bola zmluvná pokuta rovnakého druhu vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Obdobne aj vo veci Okresného súdu Bardejov č.k. 4C/162/2011-28 zo dňa 6. 12. 2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č.k. 16Co/32/2012-46 zo dňa 15. 3. 2012.

Podľa § 53a) ods. 1 Občianskeho zákonníka ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Ustanovenie § 53a) Občianskeho zákonníka je dôsledkom transpozície smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ktorá v článku 7 ods. 1 ukladá členským štátom zabrániť súvislému používaniu neprijateľných zmluvných podmienok: „Členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a subjektov hospodárskej súťaže existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov.“

S ohľadom na relevantnú judikatúru Súdneho dvora Európskej únie by nemali byť žiadne pochybnosti o povinnosti súdu zbaviť spotrebiteľa neprijateľnej zmluvnej podmienky a jej poškodzujúcich účinkov.

Ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vychádza z predpokladu, že spotrebiteľ je z hľadiska informovanosti a z hľadiska vyjednávacej pozície v slabšom postavení a má spravidla na výber buď zmluvu vopred naformulovanú dodávateľom akceptovať so všetkými formulárovými klauzulami alebo ju odmietnuť. Možnosť zmeny štandardných podmienok zo strany spotrebiteľa je len iluzórna a je zrejmé, že ide o rovnosť len formálnu. Aby sa dosiahla faktická rovnosť, je to možné dosiahnuť len vonkajším zásahom (porov. rozsudky Mostaza Claro, C 168/05, bod 25, Oceáno Grupo Editorial SA C 240/98-C 244/98).

Zmluvné podmienky dohodnuté v zmluve o poskytovaní verejných služieb v časti Magio Sat - Agentúry „Akcja s viazanosťou 24 mesiacov“ ohľadom ustanovení o zmluvnej pokute sú pre rozpor s ustanovením § 53 Občianskeho zákonníka neplatné, pretože spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Zmluvné podmienky ohľadom zmluvnej pokuty, ktoré citovanými rozhodnutiami boli vyhlásené za neprijateľné, neboli individuálne dojednané, čo vyplýva aj z rozhodovacej činnosti súdu, ktorý rieši stovky sporov, kde vystupuje žalobca a jeho právny predchodca a uplatňuje si právo na zaplatenie zmluvnej pokuty. Žalovanému faktúrou č. 8752710107, splatnou dňa 18. 7. 2013 bola vyúčtovaná zmluvná pokuta vo výške 358,90 eur a to Magio Sat pokuta 199 eur a ostatné jednorazové poplatky vo výške 159,90 eur - pokuta za Magio box 1MVYSXMX vo výške 100 eur, pokuta za diaľkový ovládač 1MVYSXMX vo výške 10 eur, pokuta za kartu 1MVYSXMX vo výške 19,95 eur, pokuta za ostatné príslušenstvo 1MVYSXMX vo výške 29,95 eur.

Zmluva sa líši svojím obsahom len v údajoch o spotrebiteľovi, aktivovaných službách, dobe viazanosti a zmluvnej pokute. Tieto zmluvy sú formulárovými zmluvami, do ktorých sa údaje dopisujú. Žalobca v konaní nepreukázal, že by zmluvné podmienky boli individuálne dojednané.

Žalovaný ako spotrebiteľ sa zmluvou o pripojení zaviazal zaplatiť zmluvnú pokutu za akékoľvek porušenie povinnosti zo strany žalovaného, pričom nebola dohodnutá zmluvná pokuta pre právneho predchodcu žalobcu v prípade, že by on porušil ustanovenia zmluvy. Táto okolnosť spôsobuje nerovnováhu v zmluvných vzťahoch a jej neprijateľnosť, čo spôsobuje jej neplatnosť.

Dohodnutá zmluvná podmienka navyše zaväzuje žalovaného zaplatiť zmluvnú pokutu počas celej doby viazanosti, aj v prípade, ak by žalovaný porušil zmluvu i v posledný deň viazanosti. Zmluvná pokuta nebola odstupňovaná, ale mala sa uplatniť v plnej výške pri hocikakom porušení povinností a v hociktorom čase od uzavretia zmluvy do uplynutia 24 mesiacov. Takéto dojednanie je v rozpore s ustanoveniami § 52 a nasledujúcich Občianskeho zákonníka.

Žalobca teda nemal právo na zaplatenie

zmluvnej pokuty vo výške 358,90 eur, keďže si ju uplatňoval na základe neprijateľnej zmluvnej podmienky.

Súd nepopiera význam zmluvnej pokuty, avšak v konkrétnom prípade sa jednalo o formulárovú zmluvu, kde zmluvná pokuta bola zapracovaná v texte zmluvy a žalovaný nemohol ovplyvniť zmluvný vzťah v prípade, že sa rozhodol zmluvu uzavrieť. Zmluvná podmienka a to zmluvná pokuta nebola individuálne dojednaná. Vzhľadom k tomu, že zmluvná pokuta postihovala žalovaného vždy pri porušení zmluvnej povinnosti bez ohľadu na časové hľadisko, takáto zmluvná podmienka bola neprijateľná, a preto nemohla byť poskytnutá ochrana žalobcovi v podobe priznania zmluvnej pokuty.

Súd pri zohľadnení všetkých týchto skutočností dospel k záveru, že dohoda účastníkov o zmluvnej pokute v zmluve o pripojení je neprijateľná zmluvná podmienka, a preto je podľa ustanovenia § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka a aj podľa ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka neplatná.

Súd ďalej konštatuje, že žalobca v konaní predložil faktúru zo dňa 4. 7. 2013 kde fakturoval zmluvnú pokutu vo výške 358,90 eur, v konaní však žiadnym listinným dôkazom nepreukázal, že by žalovaný porušil zmluvné podmienky, a teda, že by nezotrval v zmluvnom vzťahu 24 mesiacov, resp. že by nezaplatil poplatky za služby. Aj z uvedených dôvodov bolo potrebné žalobu zamietnuť, nakoľko žalobca v konaní ani nepreukázal, že by mu nárok na zmluvnú pokutu vznikol.

Z vyššie uvedeného vyplynulo, že žalobca má právo na úhradu nezaplatených telekomunikačných služieb, ktoré poskytol žalovanému spolu vo výške 58,75 eur, keďže žalovaný tieto služby využíval no vyfaktúrovanú cenu za ne neuhradil. Žalovaný sa dostal do omeškania s plnením peňažného záväzku, a preto je povinný zaplatiť i úroky z omeškania s poukazom na ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka. S poukazom na uvedené súd žalobe čiastočne vyhovel čo do sumy 58,75 eur s príslušenstvom a v prevyšujúcej časti uplatnený nárok žalobcu ohľadom uplatnenej zmluvnej pokuty vo výške 358,90 eur zamietol a rozhodol tak ako znie výroková časť rozsudku.

Podľa § 142 ods. 2 O.s.p., ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

Súd o trovách konania rozhodol v zmysle vyššie citovaného ustanovenia a žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní od jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Košiciach, písomne v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona č. 233/95Zb., ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.